

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 „
Negyed évre	2 „

Pénzküldemények a „SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA R.-T.” címére Szászvárosra, kéziratok a szerkesztőséghez Szászsebesre küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó:

PODHRADSKY EMIL.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fill. Ajánlközásoknál, eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fill. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér — sékelt díjak egyezség szerint. —

VIII. évfolyam.

Szászsebes, 1904. augusztus 7.

45. szám.

Tisztelt olvasóinkhoz!

A közeledő október hó elejével lapunk uj — a IX-ik évfolyamába — lép s ekkor elér-kezik az ideje annak, hogy további fenntartásá-ról s lehetőleg fejlesztéséről gondoskodjunk. Sok helyről nyilvánították hiveink azt az óhajukat, hogy lapunk terjedelme és tartalma lehetőleg bővitessék, mi által feleslegessé válnék más la-pok járatása. Az eszmét készségesen magunkévá tesszük, kivitele azonban csak akkor válik lehet-ségessé, ha az erdészeti és vadászati altisztek az eddiginél nagyobb mértékben karolják fel lapunkat.

Arra, hogy lapunkat kibővítsük s esetleg még a mostaninál is olcsóbbá tegyük, legalább 2000 előfizetőre van szükségünk, ennyi pedig vajmi könnyen gyűlhetne össze, ha az erdészeti és vadászati altisztjeink nagyobb gondot vet-nének érdekeikre s kivetköznének eddigi rideg közönyükből.

Mostani hiveink feladata lenne minden al-kalommal és minden módon uj és uj hiveket toborozni s azt hisszük, hogy az eredmény nem maradna el, ha mindenki teljes buzgósággal látna a dologhoz.

Lapunk mai számához egy ívet csatolunk abból a célból, hogy tisztelt olvasóink abba jegyezzék be a környékükön s esetleg másutt is élő kartársaik pontos címét, a mi nem sok fáradságba kerül. Az így kitöltött íveket szives-kedjenek azután egyszerűen összehajtogatva s

2 filléres postabélyeggel portómentesítve szer-kesztőségünkhöz juttatni, hogy azokat, kik még nem előfizetőink, lapunk pártolására felkér-hessük.

Ha hiveink mindegyike átlag csak öt címet közöl is velünk, annyi kartárs címének jutunk birtokába, a mennyiből biztosan kikerülhet annyi előfizető, a mennyi lehetségessé teszi nekünk nagyszabásu terveink kivitelét.

Felkérjük tehát egész bizalommal tisztelt olvasóinkat és összes barátainkat, hogy a ka-pott íveket lehetőleg azonnal kitölteni s hozzánk legkésőbb folyó hó 20-ig beküldeni szives-kedjenek.

**Az „Erdészeti Ujság”
szerkesztősége.**

Részvétlenség.

(Folytatás és vége.)

Ne gondolja pedig azt senki, hogy a szak-irodalom s egyáltalán az irodalom pártolásának a hiánya szerény anyagi viszonyokban, a ne-héz megélhetésben leli magyarázatát. Dehogy! Sőt ha kissé figyelmesebben nézünk utánna a dolognak, azt fogjuk tapasztalni, hogy az er-dészeti és vadászati személyzet között éppen azok, kik szegényebb sorsban vannak; többet áldoznak a közművelődés terén, mint a szeren-

csébb viszonyok közt élő, vagyonosabb kartársaik. Személyesen ismerünk számos olyan erdészeti altisztet, kit a sors és talán a saját igyekezete és szerencséje is jó módba juttatott, meg van neki nem csak a tisztességes megélhetés módja, hanem van neki ezen felül még megtakarított tőkepénze vagy egyéb vagyona s mégis ha hajlékába lépünk, nagy megütközéssel tapasztaljuk, hogy onnan a közmívelődés eszközei, a könyvek és hirlapok teljesen hiányzanak.

Pedig ezek az emberek nem tartoznak valamennyien azokhoz, kik az olvasásnak, a továbbmívelődésnek ellenségei, sőt ellenkezőleg szívesen kapkodnak a más emberek által járatott újságokhoz, folyóiratokhoz, tehát meg van bennük a tudás vágya, de ezt kielégíteni nem a saját, hanem a mások költségén szeretik. Azt hinné valaki, hogy az ilyen emberek ezt tulhajtott fősვნყყყყból teszik. Dehogya is abból. Sőt ellenkezőleg, ott, a hol talán éppen egy kissé mérsékelniök kellene magukat, néha nagyon is bőkezűek. Volt alkalmunk erdészeti altiszteket borozás, áldomásozás közben látni, duhaj kedvvel, vidáman danolva s órák hosszat üritgetve a boros és feketekávés poharakat s elköltsve pár óra alatt egy-egy lapnak évi előfizetési díját vagy egy-egy szép és hasznos könyvnek az árát s mégis otthon, a lakásukban a szolgálati könyvet és még talán a kalendáriumot kivéve másféle papírgyári vagy irodalmi terméket hiába keresne az ember.

Vannak ismét olyanok is, kik ha már egyszer a szükséges vizsgákat letették s állásba jutottak, azt hiszik, hogy ezzel már elérték minden elérhető s miután nincs kilátásuk arra, hogy még magasabb polcra emelkedhessenek, nem tartják szükségesnek tudásukat tovább fejleszteni, ismeretségük körét tágítani, szóval azt hiszik, hogy az embernek csak azért kell tanulnia, hogy ennek révén hivatalt kapjon s mikor ez már egyszer megvan, fölösleges és haszontalan munka a tovább művelődés. Ez pedig nagyon nagy és szinte megbocsáthatatlan tévedés.

A magyar példabeszéd azt tartja, hogy a jó pap holtig tanul s ebben valóban igaza is van, a minthogy különben is a legtöbb igazság a példabeszédekben rejlik. Ne higgye azonban senki, hogy ez a példabeszéd valóban csak a papra van vonatkoztatva; ellenkezőleg, vonatkozik az minden egyes emberre. Az ember földi hivatása ugyanis nem csak az, hogy napról-napra élve faját tovább szaporítsa, hanem kivált az, hogy igyekezzék a gyarló ember által elérhető legmagasabb tökéletesség megszerzésére. Olyan ember aki azt mondhatná magáról, hogy már mindent tud s nincs többé mit tanulnia, nincs a világon s ha mégis akadna olyan, ki magáról ilyet merne állítani, azt mind közveszélyes örültet rögtön a bolondok házába kellene zární. Egy híres görög bölcs arra a kérdésre, hogy ki a legnagyobb bölcs, azt felelte, hogy az, a ki azt mondja magáról, hogy semmit sem

Vadászat krokodilusokra a Ganges deltájában.

— A „Természet“ után. —

Krokodilusokra könnyen lőhetünk a Ganges deltájának vizein, azonban csak ritkán és nagyon körülményesen hozhatjuk a szárazra az elejtett szörnyetegeket.

Néha még a vizen tovasiető gőzösök gőzspíja se riasztja fel ezeket a parton sütkérező óriás állatokat tunyaságukból s ezért könnyen megközelíthetők. Igaz azonban, hogy talán a tapasztalás is rávezette már őket arra, hogy a nagy gőzösök felől sokkal ritkábban ejtettek veszedelembé, mint a zajtalanul közeledő csónakokban ülő vadászoktól s így rá se hederítenek a nagy hajókra.

A vadász keskeny csónakban, a mit a bengáliaiak

„dingi“-nek neveznek, igyekszik a hatalmas állat közelébe jutni. A gőzöst, melyen a krokodilusok lakta vidéket felkereste, már idején el kell hagynia, hogy kis csónakjával könnyebben járhasa a sekélyebb vizeket is és a nagy folyók mellékágaiban oda evezhessen, a hol éppen vadászni akar.

India számos folyójában és tavában élnek még krokodilusok, helyenkint nagy számban; azonban ezek más fajok, mint a Ganges deltájában, a „Sunderbunds“ félig sós, félig édes vizében élők.

Ez a deltaterület körülbelül akkora kiterjedésű, mint Bosznia-Hercegovina és a viz, a melynek színe a tenger emelkedésével és apadásával néha 4—5 méternyivel majd megnő, majd süllyed ismét, elárasztja időnkint az egész vidéket. A Ganges főágai, különösen a hol a Brahmaputra folyóval egybeömlenek, nagyrészt oly mélyek, hogy a tengerjáró hajók is felhatolhatnak rajtuk. Ezek mentén mellékágakkal körülfogott szigetek sorakoznak egymáshoz, melyeken azonban az ár átfolyik és különösen ujhold és telihold idején alig látható a mér-

tud, ebben pedig igazsága volt, mert csak ennek a tudata teheti bölcsésé, mert az olyan ember, ki elismeri azt, hogy mit sem tud, mindig igyekezni fog minél többet tanulni s teszi is ezt vas szorgalommal és kitartással egész haláláig, igyekezve ilyen módon minél több ismeretet elsajátítani.

Milyen más viszonyokat talál az ember a külföldön! Ott a mi erdészeti és vadászati altisztjeinkhez hasonló állásban levők valamenynyien a műveltségnek magas fokán álló férfiak, kik nemcsak megteremtették, de fönn is tartják a maguk saját szakirodalmát, azt szellemileg és anyagilag egyaránt támogatják s bizony a kartársak részéről általánosan megvetésben részesülne az, a ki ez alól ki akarná magát vonni. Ilyen azonban ott nem akad, mert valamennyien szívük mélyéig át vannak hatva az együttérzés melegétől s első és legfőbb erényük az összetartás. De meg is van ennek a látszja! Nézzük akár az ausztriai, akár a német vagy cseh erdészeti altisztet vagy vadászt s tapasztalni fogjuk, hogy az minden tekintetben megérdemli azt az általános megbecsülést, melyben embertársai részéről részesül. Meg van abban nem csak a kiváló szakismeret, de megvan a műveltségnek az a foka is, mely alkalmassá teszi őt arra, hogy a magasabb körökben is megfordulhasson, s tudományos férfiak között is véleményt nyilváníthasson.

Nálunk az erdészeti és vadászati altisztek

folyton azon panaszkodnak, hogy nincs meg a kellő tekintélyük, nem részesülnek sem embertársaik, sem előjáróik részéről abban a megbecsülésben, a mely őket állásuknál fogva megilletné...

Ez a panasz ugyan a szomorú valóságon alapul, de kérdés, hogy egészen indokolt-e s vajjon a hiba nem rejlik-e magukban a panaszkodókban. A mi társadalmunk szinte megbecsüli azt, a kit arra érdemesnek talál, éppen csak úgy mint a külföld társadalma s magunk is ismerünk számos erdészeti és vadászati altisztet, kiket nem csak embertársaik, hanem előjáróik is tisztelnek s becsülnék. Ennek a megbecsülésnek pedig az alapja a józan élet, becsületesség és megbízhatóság mellett még az illetők műveltsége, csiszoltsága, párosulva mindamellelt megfelelő szerénységgel.

Addig míg a mi erdészeti és vadászati altisztjeink személyzetünk a közművelődés terén nem hántja le magáról a részvétlenség és közöny durva kérgét s nem ragad meg minden kínálkozó alkalmat tudásának bővítésére, míg meg nem teremti magának a saját külön irodalmát, alig lehet kilátása helyzetének és társadalmi állásának javulására. Egy kis csekély anyagi áldozat s ott, hol ez lehetséges, némi szellemi munkálkodás rövid időn belül meghozza áldásos gyümölcseit!

hetetlen területen itt-ott egy-egy kis szárazon maradó kiemelkedés. Ez okból nem is hasznosíthatók ezek a szigetek; csak néhányat sikerült belőlük eddig mivélés alá fogni.

Növényzete ezeknek a szárazabb földeknek egyforma, egyöntetű, mindenütt csak a pálmáknak egyik nagyon csenevész fajtát, melyet itt „Hertal bushes“-nek neveznek, látjuk s ez áthatolhatlan bozótban sűrűsödik helyenkint annyira, hogy a bengáliai tigriseknek azokat a különösen kedvelt buvóhelyeit nyújtja, melyeket soha ember meg nem közelíthet. Örökzöld lombos fák is fedik néhol ezeket a területeket. A többi növényzet elfolyik ezek alatt és talán csak a botanikusok szemei tudnának közülök érdekesebb fajokat kikutatni.

A zoologus, vagy inkább a vadász találhat azonban több olyan állatot itt, a mely idevonzza. Tigrisek, axisszarvasok, indiai vaddisznók, majmok, kigyók s ezek között óriás Pithon és mérges Cobra-fajok, gyík-óriások, sok-sok vízi szárnyas, halak, még cápák is találhatók itt, szintugy krokodilusok, a miket a benszü-

löttek „kumir“, az angolok pedig rendszeren „alligator“ névvel jelölnék.

Gyakran a falvak közelében is tartózkodnak a krokodilusok. Egy ilyenről nekem is küldtek jelentést a „Sunderbunds“-ba rendezett kirándulásunk alkalmával, minek következtébeu egy hölgy és egy ur társaságában annak elejtésére indultunk.

A mikor ahhoz a helyhez közeledtünk, a hol a mi vezetőnk állítása szerint ez az emberevő óriás rendszeren mutatkozni szokott, elhagytuk gőzösünket és beültünk a dingibe, melyet három benszültött nagyon kezdetleges evezőkkel a folyón lefelé hajtott.

Épen apadóban volt a víz s csónakunk simán siklott lefelé a visszavonuló árral. Elhaladtunk egy mellékfolyó beömlésénél; vezetőnk szerint e helyen, egy kis sziget kinyúló homokpadján szokott a szörnyeteg naponta heverni, hogy élvezze a nap forróságát. Ma azonban még nem volt a helyén. Tovább eveztünk tehát, hogy körüljárjuk a szigetet s a mint fordulunk a csónakkal, valamivel meredekebb partról épen a vízbe

A vadőri szakiskola.

(Folytatás és vége.)

A ki figyelemmel elolvassa s áttanulmányozza Fankovics ur elől leközlött cikkét, az tisztában lesz az-
zal, hogy cikkíró ur nem csak végig járta a gyakorlati
élet iskoláját, hanem magába is szívta annak tapasztalatait.

Teljesen igazat adunk a cikk ama állításának, hogy az iskola nem nevel művelt embereket, mert az, a mit ott tanulnak, vajmi kevés még a műveltséghez. Ugyanis az, hogy szép írásunk van, rajzolni tudunk, ismerjük a számtannak nem csak a négy alapszabályát, hanem logaritmusokkal is számolunk s megoldjuk az algebrai képleteket, még mindig nem az a műveltség, a mit az életben megkívánunk. Az iskola nem is arra való, hogy művelté tegye az embert s az erre szükséges tudást beléje oltsa, hanem csak utmutatást ad — ott, a hol ad — arra nézve, hogy belőle kikerülve, az élet nagy iskolájában mely irányokban s milyen módon fejlessze tudását. Az iskola csak az alapot adja meg, de a valódi építőmester, mely hivatva van műveltségünk palotáját felépíteni, a gyakorlati élet.

Az olyan ember, ki midőn az iskolából kikerült, azt képzei magáról, hogy immár mindent tud, a mire az életben szüksége van s nem akar tovább tanulni, nem akar okulni a gyakorlati élet tapasztalatain, ha nem is teljesen ostoba, de bizonyára korlátozott marad egész életén át. Pedig hányan vannak, kik inasul halnak meg!

Nagyon csalódnak tehát azok, a kik az iskolától várják a kitűnően szakképzett embereket, mert ez tulajdonképpen nem arra való, hogy a növendéket telje-

sen kiképezze, hanem csak arra, hogy megismertesse vele szűkebb körvonalakban s elméletben azt, a mit majd az élet iskolájában lehetőleg tökéletesen meg kell tanulnia, ha hasznos munkásává akar lenni szakmájának.

Nagy hibája iskoláinknak az, hogy növendékeikkel ezt meg nem értetik, hanem inkább beléjük oltják azt a képzelgést, hogy mentül jobban tanulnak elméletileg, annál tökéletesebbek lesznek. Hogy pedig ez nem így van, azt az életben lépten-nyomon láthatjuk. Van ugyanis akárhány olyan ember, ki iskolás korában a tanulmányokban mindig társai élén haladt, kedvence volt tanítóinak, szemefénye az iskolának, mégis kilépve az élet gyakorlati mezejére nem képes sikereket felmutatni, hanem egyik baklövést a másik után teszi, de azért Isten ments, hogy ezt neki valaki szemére lobbantsa; azonnal előáll kitűnő bizonyítványaival s mert ezek ilyenek, azt képzei magáról, hogy ő maga is valóban kitűnő az ő szakmájában. Ezzel ellentétben gyakran láthatunk olyanokat, kik tanulótársaik között mindig hátul kullogtak, akárhányan az iskolai időt a szamarak padján ülték végig s mégis midőn kiléptek az életbe, kiváló szakemberek lettek belőlük s idővel a műveltség dolgában sem maradtak mögötte igyekezőbb tanulótársaik mögött. Ezt sokan megfelfejthetlen rejtélynek vélik, pedig nem az, sőt a dolog nagyon könnyen érthető: az egyik az iskolában fejtett ki nagyobb igyekezetet, másik pedig az életben tette ugyanezt s míg az első az elmélet, az utóbbi a gyakorlat terén lett kiválóbb, már pedig ismeretes dolog, hogy nem az elmélet, hanem a gyakorlat teszi a mestert.

Való tény Fankovics urnak az az állítása, hogy a vadászok maguk nevelhetnek maguknak vadászokat és vadőröket, de mi ennek ellenében mégis azt állítjuk, hogy egy vadőri iskola felállítása nem egészen fölösleges, mert igaz ugyan, hogy a tapasztalás útján szerzett tudás magában többet ér az elméleti tudásnál, de leg-

ereszkedett egy iszapos, óriás fatörzshöz hasonlító nagy állat. Alig hogy megismertem kolosszális fejét, már is célba fogtam s hiszem, hogy manlicherem eldördülésével a golyó közvetlenül a fej mögött vágódott a testébe. Élénk csodálkozásunk közben azonban mégis csak a vízbe merült a nagy állat, a hol többet már nem láttuk azután.

Sok vadász járja meg így, krokodilusokat vadászván, sőt utitársam is ugyanaznap két elejtett krokodilust vesztett el a vízben. Végre ismét visszatértünk ahhoz a homokos padhoz, melyen az emberevő állat rendesen sütkérezni szokott. És most tényleg ott volt. Már messziről vettük észre. Egy bokor mögött nyult el iszapos, piszkos testének egész hosszában. Messzelátóinkkal könnyen megbizonyosodhattunk róla, hogy ez az a rettegett kumir, a miről beszéltek nekünk.

Elszántan közeledtünk feléje s elhatároztuk, hogy hatvan lépésnyi távolságból támadjuk, még pedig ketten egyszerre. Az én puskám messzelátóval volt ellátva; én a fejre céloztam. Társamnak átengedtem a könnyebben

található oldalát az állatnak, célul. Az adott jelre csakugyan eldördült mind a két lövés egyszerre. Valóságos felfordulás követte a parton. A kolosszális állat, mint a sárkány, verte fogashátú, hatalmas farkával a földet és tekerődve lecsuszott a vízbe. Oly megkapó volt ez a vergődése, hogy sohasem felejthetjük el és különösen bátor társainkra oly nagy hatással volt, hogy mindent kockára tettünk volna, ezt a rettenetes állatot hatalmunkba keríteni.

Jól találtunk! Ezt tudtuk mindketten. És valóban meg is volt ennek eredménye, mert néhány perc múlva már a víz színén láttuk felbukkanni az állat orrát. A folyó közepén tűnt fel, jeléül annak, hogy sulyosan megsebeztek. Nemsokára egész hosszában láttuk már uszni. Hosszabb volt, mint a csónakunk.

Imponáló volt ez a megjelenése a vízszínen és szinte özönvizelőtti, rég kihalt, óriási alakokra emlékeztetett bennünket.

Könnyen lőhattunk volna rá ismételten is; azonban tudtuk, hogy ez nem célszerű, mert alámerült volna

többet ér, ha a kettő kiegészíti egymást, vagyis, ha az alapul lefektetett elméletre rakjuk fel a tapasztalás falait.

A mi szakiskoláinknak van azonban egy nagyon nagy hibája, ez pedig nem más, mint az, hogy kebelükbe különféle előképzettségi egyéneket fogadnak be. Ott látjuk például a négy elemi iskolát végzett mellett az olyant, a ki a gimnázium vagy más középiskola négy vagy több osztályát végezte, a kettő ismeretei és felfogási képessége között tehát felette nagy a különbség, mégis a tananyag mindkettőre nézve egy és ugyanaz. Ennek a felfogási különbségnek a hátrányai azután igen számosak és nagyok.

Az előadó tanár ugyanis az előírt tantárgyakat nem adhatja elő minden egyes tanuló előképzettségének fokához mérten, hanem kénytelen magát vagy a képzetebbekhez, vagy az elmaradottabbakhoz alkalmazni. Az első esetben az utóbbiak nem képesek felfogni az előadottakat s teljesen haszontalanul töltik idejüket az iskolában, az utóbbi esetben pedig a jobban képzetek a gyengébbek felfogásához mért előadást nagyon könnyen megértvén, elhanyagolják magukat s a helyett, hogy valamit tanulnának, még abból is sokat felejtene, a mit a szakiskolába magukkal hoztak.

A szakiskolának nézetünk szerint csakis egységes előképzettségi egyéneket kellene befogadnia s a tanításnak csak az elméletre kellene kiterjednie, melyet azután igazi tudássá a gyakorlati élet lenne hivatva fejleszteni, mely esetben elégséges lenne egy iskolai év is, nagy könnyebbségére nem csak az iskolákat fenntartó államnak, hanem a szülőknek, sőt maguknak a tanulóknak is, az eredmény pedig az lenne, hogy az iskolából így kikerült ifju nem válnék képzelődővé és önhitté, nem képzelhetné magáról, hogy most már mindent tud, nem nézné le a szakiskolát ugyan nem végzett, de a tapasztalat tag mezején megőszült kartársát, hanem

és soha se láttuk volna többet. Várnunk kellett, míg fájdalmaik ismét a partra üzik.

Múlt az idő és bár a nap forrón tüzött le reánk, csak kibirtuk, mert hölgy utitársunk annyira buzdított bennünket a kitartáshoz, hogy semmiért se hagytuk volna abban az érdekes vadászatot.

Végre ismét a parthoz igyekezett a krokodilus és fáradtságosan kapaszkodott felfelé a szárazon. Azután elnyult a parton.

Mi csak ezt a pillanatot vártuk be. 30—40 lépésre közeledtünk most feléje és valóságos gyorstüzélést intéztünk ellene. Egyik-másik lövésünk, egyrészt a csónak inogása folytán, de másrészt heves igyekezetünk következtében, bizony alatta, vagy fölötté az iszapot verte fel, de több golyónk talált is, a mire a szörnyeteg sietve igyekezett a vízbe s ezzel egyelőre megint be kellett szüntetnünk támadásunkat.

Most már órahosszat kellett szenvedve várakoznunk. Azonban nem hiába feszítettük meg türelmünk utolsó erejét. Végre ismét láthatóvá lett a beteg állat.

belátná, hogy a tulajdonképpen tanulás ideje még csak most következik s igyekeznék is azt úgy a maga, mint a közjó érdekében felhasználni.

Azt, hogy az élet gondjaival küzdő, saját hivatalos teendőikkel gyakran túl is terhelt erdészek vagy más tisztviselők akár vadászokat, akár erdőőröket maguk képezzenek ki teljesen, nem tartjuk szerencsés eszmének, nem pedig még azért sem, mert nem mindegyikben, sőt bátran mondhatjuk, hogy csak kevésben van meg az ehhez okvetlenül szükséges ambíció és buzgóság, de meg nem mindenki született pedagógus, már pedig tanítani sokkal nehezebb, mint tanulni.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Új baromfitenyésztési ág. A közönséges mezei vagy parlagi galamboknak, melyek minden figyelem nélkül ott keltenek a tornyokban, a magtárak eresze alatt stb., a gazda eddig alig vette valamelyes hasznát. Az „Országos Baromfitenyésztési Egyesület” ezen segített, a parlagi galambok fogyasztását úgy rendezte, hogy minden időben bármekkora mennyiséget átvehet. Fizet minden egyes parlagi galamb darabjéért az eladó helyen 40 fillért és elvállalja a vasuti szállítás költségeit. Tekintve, hogy a parlagi galamb évenként tízszer is költ és 20 darab fiatal nevel, s tekintve végül, hogy a kis galambok felnevelése semmibe sem kerül, ki fog tűnni, hogy 100 parlagi galamb eltartása majdnem 800 koronát eredményez, mi ezen, eddig ki nem használt baromfitenyésztési ágból kétségtelenül figyelemre méltó jövedelem. A kinek már is volnának eladó parlagi galambjai, az sziveskedjék azt bejelenteni az „Országos Baromfitenyésztési Egyesület”-nek Budapesten, VII., Rottenbiller-utca 30.

A folyó tulsó oldalán emelkedett ki s a már újból növekedő árral uszva, egy sekély mellékágban hatolt felfelé. De épen ez volt a veszte és a mi szerencsénk, mert ott megszorult a keskeny vízben és mi megközelíthettük tíz lépésnyire. Újból szórtuk feléje a golyókat, de most már nemcsak a mannlicher-ből, hanem elefántölő fegyveremből (10-es kaliber, exploziv golyó) is tüzeltünk reá. Ennek egyik golyója ölte meg végül. Ott feküdt előttünk a homokon.

Huszonkét lövésünkbe került; ezek közül tizenkettő talált. Nevezetes, hogy a mannlicher-golyók közül egyik-másik, noha acélburka volt, szintugy néhány 10-es kaliberű golyó is, lepattant a feje és háta páncéljáról, a mint azt az észrevehető nyomok bizonyították. Szintugy az is érdekes, hogy csak egyetlenegy golyó zuzott benne csontot: az én első golyóm; a többi mind csak puhán talált. Ez az egy az állkapcsát törte össze.

Majd csónakunkhoz kötöttük a krokodilust és így usztatva hoztuk gőzöcskünk elé. Negyven ember erejével

Legyek ellen. Kitűnő szer, ha a meszelő habarcsba egy kiló timsót feloldva belekeverünk s így meszeltetünk: a légy csodálatosan lefogy. A tény magyarázata ez: A légy azért tud még a legsimább üvegen is függélyest le-fölmászkalni, mert lábain csirizes nedvet izzad ki s azzal kapaszkodik. Már most a timsó rendkívül szárító, viznyelő hatású és ha a légy rajta jár, nem győz annyi csirizt izzadni, mint a menyit a timsó kiszív a lábaiból s testéből. E terhes munkában aztán hamar eldöglik, nem szaporít s kivész. Kiszámították, hogy egy felnőtt állat a legyes évadban naponként elcsapkod magából egy font zab táperejének megfelelő erőt. Tehát okosan cselekszik minden gazda, ha megszívleli ezt az olcsó tanácsot és rászám 14—16 krajcárt egy kiló fehér timsóra, hogy a szoba, konyha és istálló falát azzal meszeljék.

Szállítási díjkedvezmény szálak takarmányneműre. Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter, a nagy takarmányhiányra való tekintettel, utasította a M. Á. V. igazgatóságát, hogy az ország határától legalább 50 kilométerre fekvő magyarországi vasuti állomásokra szállítandó, állattenyésztéssel foglalkozó gazdák részére az illető rendeltetési állomáson tényleg leadandó és onnan tengelyen elfuvaroztatandó széna-, szalma- és szecskaküldeményekre nézve a szállítási díjnak kocsi- és fuvarlevelenként legalább 10.000 klg-ért való fizetése mellett az összes vonalain a II. kivételes díjszabásnak a tételeit alkalmazza. Ez a kedvezmény visszavonásig, de egyelőre legkésőbb ez esztendő végéig érvényes. A vasutaknak szigorúan kell ellenőrizni, hogy visszaélés ne történjék a kedvezménnyel s főleg közvetítők ne vehessék azt igénybe. A miniszter valamennyi hazai vasutat felkérte hasonló kedvezmények megadására.

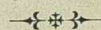

felhúztuk azután a fedélzetre. Súlyát nem mérhettük meg; hossza orra hegyétől farka végéig 5'05 méter volt és teste legnagyobb kerülete 2'54 méter. Tátott szája akkora volt, hogy egy ember könnyen belecsuszhatott.

A mikor a vasuti állomáshoz értünk és ezt a valóban érdemes és oly nehezen szerzett zsákmányunkat a szárazra húztuk, huszonkét embert kellett e munkához felfogadnunk; a gőzösről a vízbe eresztettük köteleken, azután a partra vonszoltuk; ott lefejtettük páncélos bőrét, de megvizsgáltuk a gyomrát is. Emberi öltözetek foszlányait találtuk benne, szarvasmarhák és kecskék patáit, szintugy néhány üvegből és fémből való karperecet is. Mindebből azonban nem következik az, hogy ez a krokodilus tényleg eleven embereket és állatokat falt volna; lehet, hogy csak hullákkal táplálkozott; hisz tudjuk, hogy a hinduk a Ganges mentén elégetik hulláikat, de a mennyiben ezeknek el nem hamvadó részeik megmaradnak, a nagy folyó vizébe hányják azokat.

T. E.

KÜLÖNFÉLÉK.

* **A gyaloglás díja.** Ezelőtt három esztendővel egy sokpénzü portugál ur jóvoltából a lisszaboni földrajzi társaság huszonötezer koronás díjat tűzött ki annak a vállalkozó természetű és jólábu embernek a jutalmul, a ki gyalogszerrel bejárja egész Európát. Sokan pályáztak a díjra, mert Portugáliában sok a kevésbé pénzü és jólábu férfiú, a sok közül a nyertes egy Antonio de Castro nevű dzsentlmen lett, a kinek a' mult héten adták ki a huszonötezer koronát. Becsülettel meggyalogolt és meg is szenvedett érte. Az utra, a mely másfél esztendeig tartott, a föltételek szerint, egy árva pezeta nélkül indult el. Hol munkával, hol meg — az emberi irgalmasság igénybevételével szerezte meg a kenyerét. Kalandok híján nem panaszkodott. Kalábriában rablók fogságába esett, de ezek hamar eleresztették a sovány prédát. Oroszországban farkasok kergették meg, Lengyelországban anarkistáknak nézte a muszka rendőrség és öt napig fogságban tartotta, Londonban összeroskadott az éhségtől és teljes két hétig feküdt a kórházban. De most már van huszonötezer koronája és nem utazik többé — gyalog.

* **A gyöngye nem, meg az erős nem.** Egy angol tudós, Creach kísérleteket végzett annak a megállapítására: milyen erős az erős nem, milyen gyöngye a gyöngye nem és mennyivel erősebb az erős nem, mint a gyöngye nem. A kísérleteket úgy végezte, hogy dinamó-méterrel megmérte a férfiak és nők kézszorításának az energiáját. A kísérletre a legkülönbözőbb társadalmi osztályokból való embereket használt, csak olyanokkal nem végeztette, a kiknél a kézizmok edzése együtt jár a mesterségükkel. Hatvanöt férfi és ötvenkét nő erejét mérte meg ilyenformán. A férfiaknak, a kik közül a legfiatalabb 25, a legidősebb 45 éves volt, az átlagos erejük ötvenhat kilogram volt. A maximum hetvenöt kilogram volt, a minimum 40 kilogram. A jobb és a balkéz közötti átlaga a férfiénál jelentékenyen kisebb, csak harmincszeresen a jobbkez ereje javára. A női kéz erejének átlaga a férfinál jelentékenyen kisebb, csak harminchárom kilogram, tehát a férfi erejének körülbelül háromötödrésze. A legerősebb női kéz ereje (44 kilogram) alig nagyobb a leggyöngébb férfi kezénél, a minimum itt 16 kilogram volt, teljes 24 kilogrammal kisebb, mint a férfikéz erejének minimuma. A jobb- és balkéz erejének átlagos különbsége körülbelül félakkora, mint a férfikézé.

* **Hogy szelidítik a vadállatokat?** Egy párisi újságíró legutóbb megkérdezte Edmond Tezont, az ismert állatsereg-tulajdonost, hogy mikép szelidítik a vadállatokat.

— Ez igen egyszerű — felelt Tezon. — Meg kell értetni az állatokkal, hogy mit akarunk tőlük, s mindegyikkel a maga sajátos természete szerint kell bánni. Az egyiknél mindent el lehet érni szelid bánás-

móddal, a másíknál erőszakkal. A gyakorlatokat csak akkor lehet megkezdeni, ha az állat már megszokta, hogy a szelidítőt a ketrecben lássa. Jobbra-balra kell őket járatni és megfordítva, akadályokat kell állítani eléjük, parancsszóra föl kell ugraniok és le kell feküdniök, hozzá kell szokniok, hogy az ostopattogást és revolverlövést moccanás nélkül tűrjék.

— Nemde, az oroszán különösen értelmes? — kérde az ujságíró.

— Igen is meg nem is. Igen, mert könnyen megtanulja a jót a rossztól megkülönböztetni, amint azt neki megmagyaráztuk; nem, mert gyakorta igen nagy fáradtságba kerül megértetni vele, hogy mit akarunk tőle. A tigris és a párduc még makacsabbak. A jaguár azonban, noha alattomos, könnyen szelidíthető. A fekete medve értelmes és hat hónap alatt megszelidíthető, hanem a jegesmedve a szó legszorosabb értelmében bestia, mert buta és makacs; két-három esztendeig is eltart, a míg megtanulja, a mire tanítják. A farkasoknak veszedelmes természetük van, nem szabad bennük bizni, egyébként azonban éberek és ügyesek. Nem áll, hogy ezeknek valami szert adunk be, a mitől meggyöngülnek; ily módon tönkre tennők az állatseregletünket s nekünk érdekünk, hogy fiatal és erős állataink legyenek.

— Mennyi ideig tudnak ellenállani a vadak a mi éghajlatunknak? — kérde az ujságíró?

— Legfeljebb 12—15 évig. A legkisebb betegség leveri őket a lábukról. Olyankor odabukorodnak egy sötét sarokba, nem esznek, nem isznak és huszonnégy órán belül megdöglenek. A nagyobb állatok 10—12 kiló lóhúst esznek naponta és kétszer hetenkint 40—50 liter tejet isznak.

Érdekes megemlíteni, hogy Tezont már tizenötször sebesítették meg rossz órájukban a vadállatok.

— Ez már hozzátartozik az üzlethez, — mondta mosolyogva az ujságírónak.

NAPI HIREK.

— **Munkások szerencsétlensége.** Miskolcra jelentik, hogy a hevesmegyei Tama községben nagy szerencsétlenség történt, a melynek négy munkás lett az áldozata. Egy kövel falazott kutat mélyítették, hogy a nagy szárazságban vízhez jussanak. Szántó Pál, Szántó János, Gyárfás Illés és Üveges Péter munkások lementek a kutba, bár a falat nem támasztották alá. A kiszáradt föld egyszerre beomlott s maga alá temette a munkásokat. Egyik társuk a falu népét hívta segítségül, de mire kiásták őket, akkorra mind a négyen meghaltak. A vizsgálatot megindították, hogy kit terhel a felelősség a szerencsétlenségért.

— **Szerencsétlenség egy siklón.** Radautz közelében, Falkan község mellett egy siklón nagy szerencsétlenség történt. Egy harminc tagból álló kiránduló társaság a siklón, a mely a fatörzsek szállítására szolgál, akart lejutni a heggyől. Utközben a kocsí féke el-

romlott és nagy gyorsasággal rohant alá a lejtőn. A pálya kanyarulatánál azután a kocsí kiugrott a sínparáról és utasai kizuhantak. Gribscheit törvényszéki tisztviselő felesége azonnal meghalt, a többiek valamennyien súlyosan megsebesültek. A sebesülteket a radautzi kórházba szállították.

— **Gyermek a bika szarván.** A torontálvármegyei Kis-Zombor község gulyájából kitört egy felbőszült bika s az Ó-Bébe község határában dolgozó munkásnép közé rohant. Férfiak, asszonyok ijedten menekültek előle, mikor a bika egyszerre egy batyuba kötözött gyermeket felöklelt és szarvára kapva, örült iramodásnak eredt. A gyermek atyja és a munkások kétségbe esve üldözték vagy nyolc kilométernyi távolságra, a hol végre a gyermek kiesett a kötésből és a földre zuhant. Szerencsére csak kisebb zúzódást szenvedett. A megvadult bikát a harmadik határban fogták el.

— **Széttépett medvetáncoltató.** Borzalmas eset történt Turja községben. A faluba két oláh medvetáncoltató érkezett, hogy mutatványaikkal szórakoztassák. Előadás közben egyik medve hirtelen a földre feküdt és nem akart többé talpra állni. A gazdája eleinte nógatta, de mikor ez nem használt, ráhuzott a botjával. A vadállat a következő percben az oláh emberre ugrott a földre teperte és úgy összemarcangolta, hogy sebeibe belehalt. A dühös medvét csak nagysokára sikerült néhány puskalövessel leteríteni.

— **Meggyilkolt paraszt-nábob.** Orosházán meggyilkolva találták Fehér András ottani paraszt-nábobot. A gazdag parasztra éjszakának idején törtek rá a gyilkosok, a száját kapcájával betömték, a feleségét pedig félholtra verték. A meggyilkolt nábob holttestét a napokban boncolta föl Rapcsák Emil dr. törvényszéki orvos. A gyilkolás ügyében Nyisztor Adorján gyulai vizsgálóbíró vezeti a vizsgálatot. A tetteseket a csendőrok kinyomozták két orosházi suhanc személyében, de elfogni nem tudták őket, mert mind a ketten megszöktek.

— **Leütötte a feleségét.** Besztercebányáról írják, hogy Báthory András óhegyi lakos szóváltásba keveredett a feleségével s azt baltával leütötte. Az asszony sebe életveszélyes. A férjet elfogták.

— **Kettős rablógyilkosság.** Temesváron Karlovsky Ernő 17 éves cipész-segéd éjjeli szállást kért özv. Prohaszka Ágnes mosónétól. Mikor a háznép elaludt, Karlovsky baltával rontott az alvó asszonyra s fejére öt csapást mért. Az asszony hörgésére felriadt lakója, Bildariu Péter, mire a rablógyilkos erre vetette magát s borzasztó dulakodás közben hat csapást mért rá a baltával. A háznép a nagy dulakodás zajára felébredt, mire Karlovsky a nélkül, hogy rabolhatott volna, futásnak eredt s a házbeli utána. Karlovsky ijedtében a Bégába ugrott, de az alacsony vizállás miatt nem fult bele, hanem kilábalt s önként jelentkezett a rendőrségnél. Az áldozatok halállal vívódnak; a tettes fogva van.

— **Kutba fulladt munkások.** A bács megyei Káty községben egy kut mélyítésénél három ember vesztette életét. Többen nézték, amint előbb egy sváb ember leereszkedett a kutba. Már közel volt a víz színéhez, amikor hirtelen belezuhan a vízbe. Nyomban egy másik ember ereszkedett utána, de azt is az a sors érte, mint az első leereszkedőt. Erre maga a gazda, akinek telkén a kut volt, sietett a szerencsétlenül járt emberek segítségére. A kötelet most már fokozott gonddal kötötték dereka köré, de a kritikus helyen feloldódott a csomó és a gazda, bár kifeszített karjaival tartotta magát a kut falán, csakhamar szintén belezuhan a vízbe. Erre egy negyedik ember is alászállott. De mikor a kut vize felé közeledett, a fentlévők látták, hogy rosszul van. Gyorsan felhúzták tehát és hosszú élesztgetés után sikerült magához téríteni. Most már rájöttek, hogy a kutból mérges gázok szállnak fel s azok okozták a szerencsétlenséget. Az emberek erre bekötött szájjal és orral ereszkedtek le a kutba és úgy hozták föl vízbefulladt három társuk holttestét.

— **Halálos kardnyelés.** Pospischil Vencel, aki bűvész, kigyóbüvölő és kardnyelő egy személyben, a kardnyelés amugy is veszedelmes mutatóványát azzal akarta izgatóbbá tenni, hogy szétterpesztett lábakkal két szék támlájára állott és ilyen helyzetben dugta a torkába a negyedfél centiméter széles és hetvenhét centiméter hosszú kardot. A minap Lindauban lépett föl, ahol azonban balul végződött a mutatóvány. A kés már a torkában volt, amikor elvesztette az egyensúlyt és a földre esett. A közönség megdermedt és moccani sem tudott. Végül valaki kirántotta a torkából a kést és ekkor meglepő piros vérsugár buggyant ki a száján. Alig van rá remény, hogy a szerencsétlen artista életben maradjon. Ime, a legujabb véletlen öngyilkosság. Szegény komédiássors, milyen szomorú.

— **Megkínzott katona.** A nagyvárad 4-ik honvédezred hadbírósa vizsgálatot indított egy honvédhadnagy ellen, aki oly kegyetlenül büntetett meg egy közlegényt, hogy az most betegen fekszik a katonai kórházban. Vasárnap délután, amikor különben az egész legénységnek kimenője van, megbizta az őrsvezetőt, hogy a katonát addig gyakorlatoztassa, míg össze nem roskad: végeztessen vele másfél óráig futólépést. A gyakorlat a kaszánya hátulsó oldalán meg is történt: a szerencsétlen közlegény a rettenetes melegben a végkimerülésig futott, futott, amikor aztán eszméletlenül terült el a földön. A szörnyű jelenetnek tanúja volt egy őrmester, aki megkérdezte az őrsvezetőt, hogy miért kinozza a bakát? A hadnagy meghallotta a kérdezősködést és letorkolta az őrmestert, még pedig oly keményen, hogy az jelentést tett ellene a parancsnokságnál. A hadnagy azzal védekezett, hogy azért szidta össze oly keményen az őrmestert, mert az feleselt vele. Amikor aztán kutatták, hogy miféle dologban történt a feleselés: akkor derült ki a tiszt kegyetlensége. A vizsgálat ebben az irányban is megindult a hadnagy ellen. A megkínzott katonát nagynehezen fölloccsolták s most a katonai kórházban ápolják.

— **A gondatlanság áldozata.** A baktai érsek-uradalmi főerdész, Schwertführer Rezső, múlt hó 26-án hajnali öt órakor kiment vadászni erdésze és egy erdőőr társaságában. Utközben találkoztak Laczkovics János erdővéddel, aki őzlesen volt és csatlakozott hozzájuk. Az erdész észrevette, hogy Laczkovics fegyverének a ravasza föl van huzva. Figyelmeztette is erre Laczkovicsot, aki ekkor vállára vette puskáját úgy, hogy a cső nyílása a főerdész felé fordult. Néhány perccel később Laczkovics fegyvere elsült és Schwertführer összerogyott. A nyakába furódott a golyó, átlőtte az agyvelőt és kiszakította a hátulsó koponyacsontot. A szerencsétlen ember rövid szenvedés után meghalt. Az esetről rögtön értesítették az egri ügyészséget és dr. Miskovits Flóris vizsgálóbíró két törvényszéki orvos kíséretében Baktára ment, hogy megindítsa a vizsgálatot.

— **Hat ember tűzhalála.** Budweisből táviratozzák, hogy a szomszédos Winterbergben nagy tűz pusztított és hat ember odaveszett, köztük az egész Robl család. Mikor Robl, a családapa meglátta a pusztulást s családjának veszedelmét, megörült s kacagva nézte a ház égését.

— **Agyonlőtt szökevények.** A mitrovicai fegyházból nemrég három fegyenc: Orglenic, Grubovic, Sapanavic megszökött. Szökésük óta már két rablógylakosságot követtek el a fegyencek. Hosszas nyomozás után a csendőrök a nyomukra akadtak Ireg közelében egy erdőben. Üldözőbe vették a szökött fegyencet, akik Kamenicánál a Dunába ugrottak üldözőik elől. A csendőrök ekkor elsütötték fegyverüket és mind a hármat agyonlőtték.

Szerkesztői üzenetek.

Bocskay József urnak, *Radulesd.* Az állami kezelésbe vett erdők altiszti és szolgálai személyzetének a száma a hétézet meghaladja. Nyugdíjjogosultság egy-két vármegyét és várost kivéve, nincs; erre biztos kilátás csak az altiszti és szolgaszemélyzet államosításával lehetne. Erről legközelebb bővebben írunk.

— **Roskó Pál** urnak, *Szeged.* Sajnáljuk, hogy az állomás nem felelt meg, de azt hisszük, hogy most, midőn olyan nehéz valamely álláshoz jutni, veszedelmes a válogatás. Jobb ma egy veréb, mint holnap egy tuzok. Különben ki-ki legjobban tudja, hogy mit cselekedjék. — **B. G.** urnak, *Z.* A panaszos levelet vettük s legközelebb egy hosszabb cikk keretében méltatni fogjuk, annál inkább, mert ez nemcsak helyi baj, hanem általános az állami kezelésbe vett erdők személyzeténél, mely csak az államosítással lenne megszüntethető.

A kiadóhivatal postája.

Kozlik Ignác urnak, *Dobó.* A 2 korona beérkezett s ezzel szeptember végeig van előfizetve. — **Viertl József** urnak, *Kisbér.* A 4 koronát köszönettel vettük s javára irtuk. Jövő évi január 1-ig rendben van. — **Kuti János** urnak. A beküldött 2 koronával szeptember végeig fizetett elő. — **Szabó András** urnak, *Barka.* Nem voltunk tisztában azzal, hogy a 17-ik lapszámot, vagy pedig a múlt hó 17-én megjelent 42-iket kívánja-e s így nagyobb biztonság kedvéért mindkettőt megküldtük. Előfizetése folyó hó 15-én jár le.

Nyomatott a „Szászvárosi Könyvnyomda R.-T.” gyoarssjátján.

ERDÉSZETI UJSÁG

SZAK- ÉS TÁRSADALMI LAP AZ ERDÉSZETI SZEMÉLYZET RÉSZÉRE.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 „
Negyed évre 2 „

Pénzküldemények a

„SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA R-T.” címére Szászvárosra,
kéziratok a szerkesztőséghez Szászsebesre küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó:

PODHRADSZKY EMIL.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak
helye 20 fill. Ajánlköázásoknál, eladás vételnél
minden szó után előre beküldendő 4 fill.
Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér-
— sékelt díjak egyezség szerint. —

VIII. évfolyam.

Szászsebes, 1904. augusztus 7.

45. szám.

TARTALOM:

1. Tisztelt olvasóinkhoz. — 2. Vezércikk: Részvétlenség. — 3. A vadőri szakiskola. — 4. Tárca: Vadászat kro-
kodilusokra a Ganges deltájában. — 5. Hasznos tudnivalók. — 6. Külömfélék. — 7. Napi hírek. — 8. Szer-
kesztői üzenetek. — 9. A kiadóhivatal postája. — 10. Hirdetések és pályázatok.

BLUM és TÁRSA

Elsőrangú egyenruházati intézet

BUDAPEST IV., Kossuth Lajos-utca 14—16. sz.

Mesteri szabásu, izlésteljes csinos kiállítású *****

erdészeti és erdő altiszti egyenruhák

nemkülönben felszerelési cikkek szállítására.

Hivatalos uton részletfizetésre

is eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt
— a betekínthető számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen
tisztelt megrendelők legteljesebb meglegedésére hoztuk kivitelbe.

Polgári ruhák

a *legujabb francia- és angol-divat* szerint, szinte *jutányos árban* készíttetnek.
Vevőink kényelmére bármely szakmánkba nem vágó cikket készséggel beszerzünk és a
vidéki megrendelések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet fordítunk.

Kivánatra **ingyen és bérmentve** küldjük meg **árjegyzékünket** és a hivatalos megren-
deléshez szükséges részletfizetési megrendelési ívet. — Bármily csekély megrendelés is
a lehető legnagyobb figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva.

Kiváló tisztelettel:

BLUM és TÁRSA

Szerb kir. udvari szállítók.

Ő cs. és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói. A nagyméltóságu földmívelésügyi Miniszterium
hivatalosan megbízott erdészeti egyenruha szállítói. Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

Eladó egy darab ❀❀ Könyvek róka.

Borján Ferenc erdőőr, Sumony, (Baranya-m.)

50 koronát

fizetek annak, kinek segélyével a kincstárnál
segéderdőőr, vagy nagyobb uradalomban
erdőőr vagy **vadász** lehetek. — 30 éves,
ág. evang. vallású, nős, szakvizsgázott erdőőr
vagyok. Érték a kisebb vad tenyésztésé-
hez és vadászásához. Beszélek magyarul,
németül, románul és tótul. — Cimem e lap
szerkesztőségénél.

4—4

Szászvárosi Könyvnyomda Részvény-Társaság

Szászváros Klastrom-u. 1. KÖNYVNYOMDAI SZAKÜZLET

AJÁNLI A NYÁRI IDÉNYRE DÚSAN
FELSZERELT PAPIR-RAKTÁRÁT U. M.:
**ELJEGYZÉSI-ÉS ❀❀❀
❀❀ ESKÜVŐI-KÁRTYÁIT.**
MINDENMÉ
NYOMTATVÁNYÁIT. ❀❀
DISZES KIÁLLÍTÁS
MEGHIVÓIT,
GYÁSZLAPJAIT ÉS
❀❀ FALRAGASZAIT STB.
Sürgőnycim:
Könyvnyomdarész.

A
„SZÁSZVÁROS“
politikai
és vegyes tartalmu
hetilap
kiadóhivatala.

850/1904. szám.

Pályázati hirdetmény.

Bereg vármegye köz. erd. bizottságának f.
évi 2422. sz. határozata alapján az ilosvai

erdőőri állomásra

850 korona illetménynyel és 40 korona favált-
ságdíjjal ezennel pályázatot hirdetek.

Pályázóktól megkivántatik:

1. erdőőri oklevél,
2. keresztlevél,
3. orvosi bizonyítvány, és
4. az eddigi szolgálatról szóló bizonyítvány.

Sajátkezüleg írott kérvények aláírott állami
erdőhivatalhoz nyújtandók be **folyó évi aug.
hó 24-ig.**

Beregszász, 1904. évi július hó 23-án.

M. kir. állami erdőhivatal.

Erdőőri vagy erdőlegényi állást

keres egy 25 éves, róm. kath. valású, szakiskolát vég-
zett és katonaviselt fiatalember, ki most is egy na-
gyobb uradalomnál van alkalmazva. Beszél magyarul és
németül. Új helyét csak a folyó év október havában
vagy a jövő év január 1-én foglalhatná el. Címe meg-
tudható az „Erdészeti Ujság“ szerkesztőségénél. 5—5

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapítva 1847.

Brausweller János
Szeged. Cs. és kir. kizárólagosan
szab. chronometer- és műóras, főtálatőző
a remontoir ingóráknak
stb. stb.

**ÓRÁK, ÉKSZEREK 10-ÉVI JÓÁLLÁSSAL
RÉSZLETFIZETÉSRE**

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltetnek.

Vadászszobák berendezése,
trophaeák, szőnyegek, új szerke-
zetű fegyvertartók, reliefképek
készítésére, valamint mindenféle
állatok művészi preparálására
vállalkozom. — Preparálásra alkalmas
vadat a legjobb áron megveszek:

HAERING EDE
SZEGED.

Lakásom: Zsigmond-utca 7. sz.

1899. SZEGED: OKLEVÉL. 1900. AZ ORSZÁGOS IPAREGYESÜLET BRONZ DISZ-ÉRME.

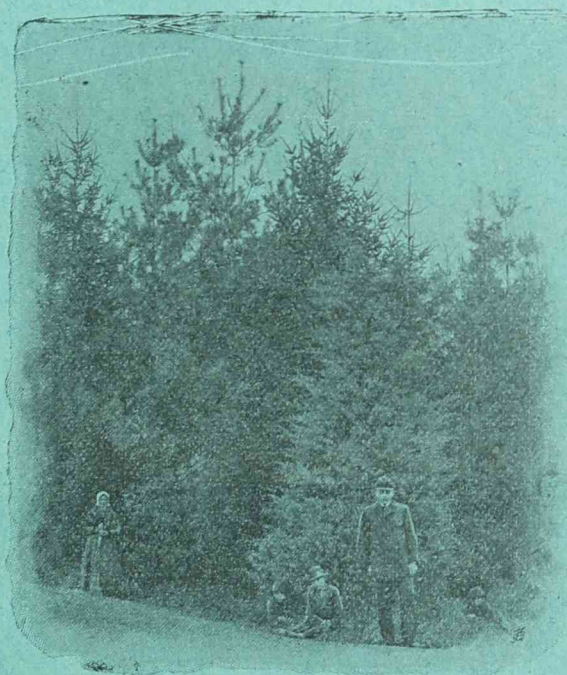
1897. ARCACHON: ARANYÉREM, DISZOKLEVÉL. 1897. VILÁGKIALLITÁS BRÜSSEL: EZÜSTÉREM. 1898. M.-VÁSÁRHELY: DICSÉRO ARANY-OKLEVÉL.

1900. VILÁGKIALLITÁS PARIS: EZÜSTÉREM. — 1903. MAGYAR ÁLLAM CIMERE. — 1903. KERTÉSZETI KIALLITÁS ZENTA: EZÜSTÉREM.

Magyar Magpergető-Gyár

Erdei csemetekert

és díszfenyőtelep

Faragó Béla

CSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI
UDVARI SZÁLLITÓ

== ZALA-EGERSZEGEN. ==

Tisztelettel kéri a magyar erdész közönséget, hogy **erdei Vetőmag és erdei csemete**, továbbá **díszfenyő** szükségletének beszerzése alkalmával hézagpótló hazai iparvállalatát az eddig is kitűnő módon megnyilatkozott becses **pártolásában megtartani méltóztassék.** — Cégem erdőbirtokosoktól is szívesen vásárol mindennemű famagot és annak idején mintázott ajánlatokat kér.

Az 1902. II. MEZŐGAZDASÁGI KIÁLLITÁS POZSONY: ARANYÉREM ÉS ELISMERŐ OKLEVÉL.

1903. KERTÉSZETI KIÁLLITÁS SZATMÁR: DISZOKLEVÉL. 1903. CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLITÓI CIM.

A kontinens régi jó hírnevű vállalata.

Őszi vetésre és szállításra

ajánl

kocsányos és kocsánytalan tölgy és cser makkot
u. m. szavatolt frissen szedett
gyümölcs- és lombfa-magvakat

elismert kitűnő és megbízható minőségben

Stainer Gyula

csász. és királyi udvari szállító

Első Körmendi Magyar Magpergető
Gyára **Körmend**, (Vas-megye)

és kéri a t. c. vevőközönséget, hogy az
őszi vetőmagvak beszerzésénél czégét,
mely már C-a 40 év óta a legjobb hírnév-
nek örvend, igénybe venni sziveskedjék.

Mindennemű

tű- és lombfa-csemetékkel

is szolgálhatok! *

Elsőrangu magbeszerzési forrás!

Több ezer elismerő nyilatkozat. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Párisi világkiállítás 1900. Grand Prix. — Számos diszoklevél, állami és egyesületi érem.

Pozsony 1902. arany érem. — Lemberg 1894. nagy arany érem.